

5.

tanegység

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Móra Ferenc: A gyémánt-cserép

Az özvegyasszony két fillérje – Mk 12, 41–44
Szabó T. Anna: Mézeskalács

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

Szöveggyűjtemény

Dicséritek az Urat! énekeskönyv vagy a dal (szöveg, kotta) online elérhető a Reftantáron keresztül is

Internet, projektor, hangfal

Eszközök, hozzávalók a mézeskalácshoz a választott recept alapján
Díszítéshez különféle magok

Madáretetőhöz: PET-palack, napraforgó, zsinag, sniccer

Mézes-délután

Minimum 3x45 perces mézeskalács-délután a szülőkkel, nagyszülőkkel közösen (magyar, ének-zene, technika)

A mézeskalács illata a karácsony közelségét jelzi. Ezen a délutánon összehívhatjuk a szülőket, nagyszülőket, hogy a gyerekekkel együtt készüljünk a karácsonyra, versekkel, énekkel, mézeskalács-sütőgetéssel.

Áttekintő vázlat

5.1 Várni jó	45 perc
5.1a Jó dolog-e várni?	10 perc
5.1b Daltanulás	15 perc
5.1c A gyémántcserép	20 perc
5.2 Mézeskalács készítése	120 perc
5.2a Mézesverselés	10 perc
5.2b Gyúrjunk mézeskalácsot!	20 perc
5.2c Madáretető készítése	30 perc
5.2d Mézes-szagatás, -díszítés, -sütés	30 perc
5.2e Jó étvágyat!	30 perc

Összesen:

min. 3x45 perc

A gyerekek gyűjtsenek a családból mézeskalács-recepteket! Ha van rá vállalkozó kedv, minden család hozhat egy kis tányér mézeskalácsot, és tarthatunk mézeskóstolót is.

Az alkalmat olyan helyiségben kell megtartani, ahol lehetőség van a mézeskalács elkészítésére, sütésére. Az alkalomra előre be kell szerezni, és elő kell készíteni a mézeskalácssütéshez szükséges eszközöket és hozzávalókat. A receptet saját vagy szülői tapasztalat alapján válasszuk ki! A Reftantáron is található egy receptgyűjteményt.

A mézes-délután előtt legalább egy héttel hívjuk meg a szülőket, nagyszülőket az eseményre! Az sem baj, ha szülői értekezleten is megemlítjük.

A szülőket és a gyerekeket halk karácsonyi zene várja. A székeket, ha lehet, körben helyezük el! Az sem baj, ha nem székeken, hanem egy nagy szőnyegen üldögélünk a foglalkozás első részében.

JEGYZETEIM

FELADATOK LEÍRÁSA

5.1 Várni jó

5.1a Jó dolog-e várni?

Beszélgessünk a gyerekekkel és a felnőttekkel a várakozásról:

- Milyen dolog várni?
- Miért és mikor nem szeretünk várni?
- Van-e mégis olyan helyzet az életünkben, amikor jólesik várni? Mikor? Miért?
- Miért jó az adventi várakozás? Illetve: Mi benne a jó?
- Mit is várunk Adventkor?

Vedd figyelembe!

Református iskolában a gyerekek már biztosan számtalanszor hallották, hogy karácsonykor nem az ajándékokat várjuk, hanem Jézus megszületését. Egyrészt ne legyünk álszentek, helyezkedjünk bele inkább a gyerekek perspektívájába: milyen fontos lehet nekik az ajándék! Mennyire várhatják, akár már hónapok óta, hogy mit fognak kapni. Ez ugyanolyan fontos, hiszen a szeretet mindig ad, önmagából, amit tud. Ezen keresztül érthetik meg majd később ennek elvont üzenetét is. A szeretetközösségünk is kötődik konkrét dolgokhoz, jelen esetben a mézeskalácshoz, aminek illatára várunk egy délutánon keresztül.

No de miért is várjuk Jézus születését? Ez már nehezebb dió, mint az ajándék játék vagy a mézeskalács. Hiszen ahhoz, hogy Jézus áldozatát a gyerekek megértsek, szükséges a bűn, bűnbocsánat kérdését is tisztáznunk. Ennek is eljön az ideje, ezt is érdemes kivárni. Most talán elég annyi hasonlaltal élünk, hogy olyan helyzetről van szó, mint amikor valami nagyon rosszat teszel, de a tesód kijavítja a rosszaságod, vagy akár át is vállalja helyetted a büntetést, hogy az apukád ne haragudjon rád többet.

5.1b Daltanulás

Tanuljuk meg a *Dicsérvétek az Urat!* énekgyűjteményből a *Várni jó* című éneket! A dal rövid, egyszerű dallamú, könnyen tanulható. A gyerekek odakuorodhatnak a szülők ölébe, vagy hozzádőlhetnek a vállukhoz, és együtt dülöngélve, ringatózva énekelhetik a dalt.

Az ének kottája, szövege online elérhető a Reftantáron.

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A gyerekek értsék meg, hogy a várakozás nem feltétlenül rossz dolog. Attól függ, mire vagy kire várunk.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Beszélgetés
Daltanulás, éneklés
Mesehallgatás
Bibliai párhuzam megismerése

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?

Dicsérvétek az Urat! énekeskönyv vagy a dal (szöveg, kotta) online elérhető a Reftantáron keresztül is

20
perc

5.1c A gyémántcserép

A gyerekek helyezkedjenek el meseolvasáshoz! Kérjük meg őket, figyeljék meg a következő mesében, hogy mire várt a kisfiú! Olvassuk fel **Móra Ferenc: A gyémántcserép** című meséjét, majd beszéljünk róla:

- Mire várt a kisfiú? Vajon miért?
- Mi volt valójában a gyémántcserép?
- Miért volt nagy dolog, hogy odaadta az Úristennek?
- A napkeleti bölcsek is ajándékot vittek a kis Jézusnak. Milyen nagy dolgot adhatnánk mi Neki, ami másnak esetleg nem sokat ér?

Kapcsolódó

A történetet párhuzamba állíthatjuk az **Özvegyasszony két fillérje (Mk 12, 41–44)** történettel. Meséljük el, majd beszéljük meg, hogy Jézus miért tartotta többre az özvegyasszony két fillérjét, mint az előkelő emberek csengő aranyait!

MIT AKARUNK ELÉRNI?

A közös tevékenység közösségbe von, és átélhetjük, milyen jó együtt lenni és munkálkodni.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Versolvasás, ritmizálás
Téztagyúrás és nyújtás,
szagatás, díszítés
Madáretető-készítés
Mézessütés, kóstolás

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?

Eszközök, hozzávalók
a mézeskalácshoz a
választott recept alapján
Díszítéshez különféle
magok
Madáretetőhöz: PET-pa-
lack, napraforgó, zsineg,
sniccer

5.2 Mézeskalács készítése

220
perc

5.2a Mézesverselés

Olvassuk fel **Szabó T. Anna: Mézeskalács** című versét, majd olvassuk el együtt ritmizálva! Akár meg is tanulhatjuk közösen néhány versszakát!

10
perc

A páratlan számú versszakok szabályos időmértékes verselésűek, a már megismert, ún. adóniszi sor (tá-ti-ti-tá-tá) ismétlésével, amittől csak két sor mutat némi eltérést:

Ünnepi csendben	- U U - - -	(tá-ti-ti-tá-tá)
fényes a mécses,	- U U - - -	(tá-ti-ti-tá-tá)
készül a mézes,	- U U - - -	(tá-ti-ti-tá-tá)
illata édes,	- U U - - -	(tá-ti-ti-tá-tá)
Liszthó szitálgat,	- - - U - -	(tá-tá-ti-tá-tá)
szállnak a pelyhek,	- U U - - -	(tá-ti-ti-tá-tá)
mintha leszálna	- U U - - -	(tá-ti-ti-tá-tá)
a földre a felleg,	U - U U - - -	(ti-tá-ti-ti-tá-tá)

A fenti szakaszokat olvashatjuk ebben a ringató (és kicsit andalító) ritmusban, metrizálva. A páros szakaszokat viszont inkább pattogósabban, ütemhangsúllyal, ami közelebb hozza az élőbeszédhez (és a dolgos kezekhez):

JEGYZETEIM

tojás, liszt, cukor, zsír,
fűszer kell bele sok,
összerakom gyorsan,
ha ügyes vagyok!

selymes és puha és
belepi a kezem,
de ha beletüszkölök
(prüssz) jaj nekem!

Egyfajta párbeszéd keletkezik így a versszakok között, amire akár felelgető kórust is építhetünk: egy andalgó és egy dolgos kezű szólam felelgetését.

5.2b Gyúrjunk mézeskalácsot!

20
perc

Recepteket találunk a Reftantáron.

A gyerekek a szülők segítségével gyúrják be a mézeskalács-tésztát! Fontos, hogy ne a szülők készítsék el a tésztát, hanem hagyják, hogy a gyerekek mérjék ki, keverjék össze a hozzávalókat, és ők gyúrják, egészen addig, amíg képesek rá! A tészta végső begyúrása úgyis a szülők feladta lesz. Fontos, hogy a tisztasági szabályokat betartsuk! A gyerekek csak frissen mosott kézzel nyúlhatnak a tészta-hoz, a hozzávalókhoz!

Vedd figyelembe!

A mézeskalács-tészta begyúrása sok szervezést, vesződséget igényel, de megéri, mert egyrészt olyan kompetenciákat fejleszt, melyek ritkán kerülnek elő az iskolában, de még otthon is. Másrészt összehasonlíthatatlanul jobb hangulatot tud teremteni az ilyen típusú munkálkodás.

Am ha semmiképpen sem megoldható a mézeskalács tésztájának elkészítése az iskolában vagy a foglalkozás helyszínén, akkor kérjünk meg néhány szülőt, hogy otthon gyúrjanak be egy-egy adag (kb. fél kilónyi) mézest, és hozzák el a nyers tésztát az iskolába! A mézestészta, főleg télen, jól utaztatható. A receptek többsége egyébként is pihentetési időt ajánl. Ha hűtőben tartjuk a mézestésztát, akkor az esetek többségében akár egy nap is eltelhet a tészta összeállítása és a sütés között.

5.2c Madáretető készítése

30
perc

Amíg pihen a tészta, készítsünk madáretetőt PET-palackból, hogy ne csak a saját hasunkra gondoljunk, hanem a madarakra is!
Utalhatunk az *Ünnep* című Szabó T. Anna versre is:

Az ünnep azé, aki várja.
Aki magot szór ablakába,
és gyertya vár az asztalán.
A várók nem várnak hiába.
Egy angyal kopogott talán?

A madáretető elkészítését bemutató videó megtalálható a Reftantáron.

Vedd figyelembe!

A madáretető elkészítése nagyon egyszerű, de ügyeljünk a baleset-megelőzésre! A sniccert (szikét) a szülő használja! A gyerek csak akkor, ha a szülő felügyeli, illetve felelősséget vállal a gyerekért.

Variáció

A mézestészta pihentetése közben megismerhetjük és kicserélhetjük az összegyűjtött mézesrecepteket is.

5.2d Mézes-szaggatás, -díszítés, -sütés

30
perc

A gyerekek nyújtsák ki a tésztát, szaggassák ki a mézeseket, és díszítsék magokkal, majd helyezték sütőlemezre, és a szülők segítségével süssék ki!

5.2e Jó étvágyat!

30
perc

Amíg sül a mézes, készítsünk teát, majd rendezzünk mézeskóstolót az elkészült süteményekből!

JEGYZETEIM